

نقش ریشه و عکس العمل اِباسایسیک اسید (ABA) و سایتوکینین (CK) در کنترل رشد درختان میوه در مناطق خشک و کم آب

کاظم ارزانی

گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، تهران

یک سیستم ریشه سالم و قوی در درختان میوه علاوه بر جذب آب و مواد غذایی و استقرار درخت در خاک (Anchorage) منبع تولید هورمونهای گیاهی از جمله سیتوکینین (CK) است. در صورت قرار گرفتن درخت در شرایط کم آبی و خشکی معمولاً تولید CK در ریشه کاهش و میزان ABA در گیاه افزایش می‌یابد. این پدیده منجر به کاهش و یا توقف رشد می‌شود. بر فعالیتهای رویشی و زایشی درخت تأثیر می‌گذارد. در صورتی که درخت از ریشه ای سالم، قوی و گسترده برخوردار باشد در چنین شرایطی سازگاری بهتری از خود نشان خواهد داد. از آنجا که اکثریت باغها و مناطق میوه خیز ایران در مناطقی با بارندگی کم و تاخیر زیاد قرار دارند و آبیاری جزئی از عملیات باغداری محسوب می‌شود، اطمینان از وجود ریشه ای مناسب در آنها امری اجتناب ناپذیر در مدیریت باغهای میوه است. با توجه به چنین شرایطی این سؤال مطرح خواهد شد که درختان میوه در ایران به چه نوع سیستم ریشه ای نیازمندند؟

در بحث حاضر با توجه به نتایج به دست آمده از پژوهشهای انجام گرفته بر روی درخت زردآلو در محیطهای رشد کنترل شده در دانشگاه مسی نیوزیلند، چگونگی به کارگیری عملی این نتایج در مدیریت باغهای میوه کشور مورد بررسی و تبادل نظر قرار خواهد گرفت.